

Ε.Π.(ΕΝΩΜΕΝΕΣ ΠΑΝΤΑ)

ΤΗΣ ΖΩΡ ΣΑΡΗ

Μαθήτρια: ΠΑΠΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

Τμήμα: Β⁴

2018-2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- 1.Σύντομο βιογραφικό σημείωμα για τον/την συγγραφέα.
- 2.Παρουσίαση βιβλίου:
 - ◆ Τίτλος έργου
 - ◆ Σχολιασμός εξωφύλλου
 - ◆ Αριθμός σελίδων
 - ◆ Χρονολογία εκδόσεως
 - ◆ Εκδοτικός οίκος
 - ◆ Πληροφοριακά στοιχεία από τυχόν προλογικό σημείωμα του ίδιου του συγγραφέα ή του εκδότη.
- 3.Δομή του έργου: χωρισμός του σε κεφάλαια-ενότητες.
- 4.Τοποθέτηση του έργου σε χρονικό πλαίσιο. Πότε και γιατί ο/η συγγραφέας έγραψε το συγκεκριμένο έργο, από πού επηρεάστηκε.
- 5.Τόπος και χρόνος εξέλιξης του έργου.
- 6.Σύντομη παρουσίαση της υποθέσεως του έργου.
- 7.Παρουσίαση των προσώπων του έργου-όσων δρουν και όσων αναφέρονται. Χαρακτηρισμός τους μέσα από τις πράξεις και τη στάση τους.
- 8.Ιδέες που κυριαρχούν-ανάπτυξη και σχολιασμός τους.
- 9.Γλώσσα του έργου-παρατηρήσεις στη χρήση σχημάτων λόγου, ιδιωματισμών, διαλόγου κλπ.
- 10.Ύφος του έργου-επιβεβαίωση των χαρακτηρισμών που θα δοθούν με παράθεση σύντομων χωρίων του έργου.
- 11.Συναισθήματα-σκέψεις που προκαλούνται στον αναγνώστη από την επαφή του με το έργο.
- 12.Γενικότερη αποτίμηση του έργου. Τελικά συμπεράσματα.

1. Σύντομο βιογραφικό σημείωμα για την συγγραφέα.

Η Ζωρζ Σαρή ή Γεωργία Σαρηβαξεβάνη, όπως ήταν το πραγματικό της όνομα, γεννήθηκε το 1925 στην Αθήνα. Η μητέρα της ήταν Γαλλίδα από τη Σενεγάλη και ο πατέρας της από το Αϊβαλί. Τα παιδικά της χρόνια τα έζησε στην Ελλάδα, όπου τελείωσε το δημοτικό και το γυμνάσιο. Πριν ολοκληρώσει τις εγκύκλιες σπουδές της, άρχισε ο πόλεμος του 1940. Στη διάρκεια του πολέμου η Ζωρζ Σαρή συμμετείχε στην Αντίσταση και στην ΕΠΟΝ. Περιγράφοντας εκείνα τα χρόνια, η ίδια λέει: «Τα χρόνια της Κατοχής ήταν χρόνια χαράς και ελευθερίας. Από δυστυχισμένοι γίναμε ευτυχισμένοι. Κι αυτό γιατί διαλέξαμε τον δρόμο της ζωής και ας υπήρχε θάνατος μέσα. Θρηνούσαμε και χαιρόμασταν όλοι μαζί. Δεν φοβόμασταν όμως. Υπήρχε ένας στόχος, η απελευθέρωση». Στην Κατοχή, και αφού τελείωσε το σχολείο, άρχισε να παρακολουθεί μαθήματα υποκριτικής στη Δραματική Σχολή του Δημήτρη Ροντήρη. Τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο διαδέχτηκε ο Εμφύλιος, κατά τη διάρκεια του οποίου η Ζωρζ Σαρή πληγώθηκε στο χέρι και στο πόδι από οβίδα και νοσηλεύτηκε στο νοσοκομείο «Αγία Όλγα». Αργότερα, το 1947, αναγκάστηκε να φύγει εξόριστη για το Παρίσι. Εκεί δούλεψε σε διάφορες δουλειές, ενώ συγχρόνως φοιτούσε στη σχολή του Σαρλ Ντυλλέν. Στο Παρίσι γνώρισε σημαντικούς ανθρώπους, όπως τον Κώστα Αξελό, τη Μελίνα Μερκούρη, τον Άδωνι Κύρου, τον Μαρσέλ Μαρσό και πολλούς άλλους. Εκεί συνάντησε και τον Μαρσέλ Καρακώστα, με τον οποίο απέκτησε δύο παιδιά, τον Αλέξη και τη Μελίνα Καρακώστα, που αργότερα έγινε κι εκείνη συγγραφέας. Το 1962 επέστρεψε στην Ελλάδα με την οικογένειά της και συνέχισε να παίζει στο θέατρο μέχρι την εποχή της δικτατορίας, οπότε μαζί με φίλους της ηθοποιούς αποφάσισαν να κάνουν παθητική αντίσταση και να μην ξαναπαίξουν στο θέατρο. Το καλοκαίρι εκείνο, στερημένη από κάποια μορφή έκφρασης, άρχισε να γράφει το πρώτο της μυθιστόρημα. Ο Θησαυρός της Βαγίας ξεκίνησε σαν παιχνίδι με τα παιδιά που είχε γύρω της. Μετά τη μεγάλη επιτυχία του πρώτου της βιβλίου, η Ζωρζ Σαρή αποφάσισε να αφιερωθεί στο γράψιμο: «Στο γράψιμο βρήκα ό,τι δεν μπορούσα να βρω στο θέατρο, ίσως γιατί δεν ήμουν πρωταγωνίστρια και ίσως γιατί δεν ήμουν σε θέση να διαλέξω τους ρόλους που ο

Θιασάρχης ή ο σκηνοθέτης διάλεξαν για μένα. Τώρα φέρω ακέραιη την ευθύνη των βιβλίων μου. Κάνω αυτό που θέλω, αυτό που μπορώ». Σήμερα το όνομα της Ζωρζ Σαρή έχει συνδεθεί με τη λογοτεχνία του τόπου μας και οι αφηγηματικές τεχνικές και η θεματολογία των έργων της έχουν σφραγίσει τη σύγχρονη ελληνική παιδική λογοτεχνία. Οι προσωπικές της αξίες, η αγάπη της για τα παιδιά και η «εξάρτησή» της από τη συγγραφή δίνουν το στίγμα του συγγραφικού της έργου, το οποίο υπηρέτησε πιστά ως το τέλος της ζωής της τον Ιούνιο του 2012: «Όσον αφορά τις δικές μου αξίες, πάνω απ' όλα είναι η ελευθερία μου και η αξιοπρέπειά μου. Και η φιλία. Να νιώθω ελεύθερη και να είμαι όρθια».

Βιβλιογραφία

Μυθιστορήματα

Ο Θησαυρός της Βαγίας (1969), Το Ψέμα (1970), Όταν ο Ήλιος... (1971), Κόκκινη κλωστή δεμένη... (1974), Τα γενέθλια (1977), Τα στενά παπούτσια (1979), Οι νικητές (1983), Τα Χέγια (1987), Το παραράδιασμα (1989), Η αντιπαροχή (1989), Κρίμα κι άδικο (1990), Νινέτ (1993), Ζουμ (1994), Ε.Π. (1995), Μια αγάπη για δύο (με την Αργυρώ Κοκορέλη, 1996), Ο Χορός της ζωής (1998), Σοφία (2000), Κλειστά Χαρτιά (με την Μελίνα Καρακώστα, 2001), Ο Κύριός μου (2002), Ο πόλεμος, η Μαρία και το αδέσποτο (2003), Τότε... (2004), Γράμμα από την Οδησό (2005), Το προτελευταίο σκαλοπάτι (2009).

Παιδικά

Το γαϊτανάκι (1973), Ο Φρίκος ο Κοντορεβουθούλης μου (1980), Η σοφή μας η δασκάλα (1982), Η κυρία Κλοκλό (οκτώ βιβλία) (1986-1987), Ο Τοτός και η Τοτίνα (οκτώ βιβλία, 1988 - 1990), Ο Αρλεκίνος (1993), Η Πολυλογού (1993), Ο Αρλεκίνος (2001), Η τουλιπίτσα (2002), Το κουμπί και μια βελόνα (2010).

Θεατρικά

Το τρακ (1988)

Φιλμογραφία

«Ο άνθρωπος του τραίνου» του Ντίνου Δημόπουλου (1958), «Το τελευταίο ψέμμα» του Μιχάλη Κακογιάννη (1958), «Έγκλημα στα παρασκήνια» του Ντίνου Κατσουρίδη (1960), «Φαίδρα» του Ζιλ Ντασέν (1962), «Φεύγω με πίκρα στα ξένα» του Ερρίκου Θαλασσινού (1964), «Προδοσία» του Κώστα Μανουσάκη (1964), «Το μπλόκο» του Άδωνι Κύρου (1965), «Το νησί της Αφροδίτης» του Γιώργου Σκαλενάκη (1969), «Χάππου νταίη» του Παντελή Βούλγαρη (1976), «Ελευθέριος Βενιζέλος» του Παντελή Βούλγαρη (1980), «Γενέθλια πόλη» του Τάκη Παπαγιαννίδη (1987).

2. Παρουσίαση του βιβλίου.

Τίτλος έργου: Ε.Π. (ΕΝΩΜΕΝΕΣ ΠΑΝΤΑ)

Αριθμός σελίδων:252

Χρονολογία εκδόσεως:Αθήνα-1995

Εκδοτικός οίκος: Πατάκης

Προλογικό σημείωμα: Η Άλκη Ζέη έγραψε ένα προλογικό σημείωμα για το βιβλίο της επιστήθιας και παντοτινής φίλης της Ζωρζ Σαρή.

Σχολιασμός εξωφύλλου : Στο εξώφυλλο διακρίνουμε δύο νεαρά κορίτσια τα οποία είναι πιασμένα χέρι χέρι . Συγκεκριμένα αποτυπώνεται η γνήσια και αληθινή φιλία που είναι και το κεντρικό θέμα του μυθιστορήματος . Τα κορίτσια φαίνονται να ακολουθούν τον ίδιο βηματισμό που υποδηλώνει και την κοινή πορεία τους στη ζωή αλλά και την εξέλιξή τους ως ενήλικες . Επίσης τα πρόσωπά τους δεν διακρίνονται αλλά η εσκεμμένη έμφαση των φωτοσκιάσεων και η πρόταξη των λουλουδιών δηλώνουν την αθωότητα , την ειρηνική διάθεση αλλά και μια αφελή επαναστατικότητα των παιδικών – εφηβικών κυρίως χρόνων . Πρόκειται δηλαδή για τη σχέση της Ζωρζ Σαρή με τις συμμαθήτριάς της και κυρίως με την Άλκη Ζέη , που

χαρακτηριστικά αναφέρει ότι « πιασμένες τώρα από το χέρι στα σχολεία σε όλη την Ελλάδα κουβεντιάσουμε με τα παιδιά και τους λέμε πώς μια φίλια μπορεί να αντέξει στον χρόνο». Η παραπάνω αναφορά επιβεβαιώνει την από κοινού εξελικτική τους πορεία. Έτσι το εξώφυλλο είναι δυνατόν να υποδηλώνει και τον γενικότερο ρόλο των αξιών στη ζωή που διέδωσε η Ζωρζ Σαρή μέσα από τις επισκέψεις της σε σχολεία της Ελλάδας. Η μακέτα του εξωφύλλου είναι της Μαρίας Κωνσταντακάκη.

3. Δομή έργου: χωρισμός σε κεφάλαια-ενότητες.

Το μυθιστόρημα χωρίζεται σε τρεις μεγάλες ενότητες που αντιστοιχούν στις τρεις πρώτες τάξεις του Γυμνασίου.

Κάθε ενότητα χωρίζεται σε μικρότερα κεφάλαια

1^η ενότητα: Α' Γυμνασίου

Κεφάλαια : Σχολή Θηλέων – Στο σπίτι – Το μάθημα των Θρησκευτικών – Ο όρκος - Οι γαλότσες - Γαλότσες 2 - Η κυρία Ερασμία - Η έκθεση - Στο σπίτι της Άλκης – Γράμμα στην Αννούλα – Η Νινέτ – Το θέατρο – Η 25^η Μαρτίου – Ο τσακωμός – Η συμφιλίωση – Πάσχα – Η Γιορτή – Τα μεθεόρτια – Το γράμμα του βασιλιά - Η Σύγκρουση – Η αρπαγή της Περσεφόνης.

2^η ενότητα : Β' Γυμνασίου

Κεφάλαια : Και πάλι στο σχολείο – ΕΟΝ – Γιατί χαίρεται ο κόσμος – Ζήτω η ΕΟΝ – Αρχηγός – Ο Άγιος Γεώργιος – Την άλλη μέρα το πρωί – Απεργία πείνας – Τα λευκώματα – Το ορφανοτροφείο - Η καλύτερη έκθεση - Το γράμμα της Άλκης - Ο αστακός της Λένας και το βραβείο – Η Αθηνούλα – Ο πατέρας της Αθηνούλας – Θέλω να πεθάνω – Ε . Π .

3^η ενότητα : Γ' Γυμνασίου

Κεφάλαια : Τα μπουκλάκια - Ο Μπάμπης – Δώδεκα ακριβώς ... - Τα μπουκλάκια σώθηκαν – Μαθητικά θρανία - Το τσιγάρο – Η καθαίρεση – Το ήθος – Ήρθε από την πόλη νιος πραματευτής – Το μάτι της Υπαπαντής – Η Καταδίκη – Η απελπισία – Ε. Π. – Το κάτι – Οι μπλε ποδιές - Η Σχολή Γαλανοπούλου – Το γράμμα της Άλκης – Μπρος βαθύ και πίσω ρέμα – Ο χωρισμός – Απόκριες – Καρφιά που πονάνε-

Τα όνειρο

4. Τοποθέτηση του έργου σε χρονικό πλαίσιο. Πότε και γιατί η συγγραφέας έγραψε το συγκεκριμένο, από πού επηρεάστηκε.

Είναι ένα μυθιστόρημα με αυτοβιογραφικά στοιχεία. Γράφτηκε το 1995, έναν χρόνο δηλαδή μετά τη βράβευση της Ζωρζ Σαρή με το Κρατικό Βραβείο παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου για το έργο Νινέτ. Γράφει αντλώντας από τη ζωή της, γιατί η ίδια θεωρεί ότι η βιωματική οπτική είναι μέσο αυτοέκφρασης και απελευθέρωσης « Οι συγγραφείς γράφουν για τον εαυτό τους, για να εκφραστούν πριν απ' όλα, για να σωθούν ». Επίσης πρέπει να προσθέσουμε ότι είναι βαθιά επηρεασμένη από τα γεγονότα κατά τη φοίτηση της στο Γυμνάσιο Θηλέων, κάτι που τοποθετεί το έργο της σε μία κοινωνική βάση αποδίδοντας ρεαλιστικά τα αντίστοιχα γεγονότα της εποχής.

5. Τόπος και χρόνος εξέλιξης του έργου.

Το έργο τοποθετείται πριν από το Β' Παγκόσμιο και συγκεκριμένα στη δικτατορία του Μεταξά, 1935-1938 στην Αθήνα και συγκεκριμένα στην ευρύτερη περιοχή της Κυψέλης, με την αναφορά στις παιδαγωγικές αντιλήψεις της εποχής στην Ελλάδα όπου κυριαρχούσε η αυταρχική αγωγή.

6. Σύνοψη παρουσίαση της υποθέσεως του έργου.

Το αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα της **Ζωρζ Σαρή** ξεκινάει με τη μεγάλη χαρά που ένιωσε η ίδια όταν ο πατέρας της, επειδή θα δίδασκε στο Γυμνάσιο της Σχολής Θηλέων της ανακοίνωσε κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών της διακοπών πως θα τη γράψει στην Α' Γυμνασίου, στο συγκεκριμένο Ιδιωτικό Γυμνάσιο, που πάντα η Ζωρζ το χάζευε με δέος.

Η Ζωρζ περίμενε με μεγάλη αγωνία την έναρξη της σχολικής χρονιάς, την 1η Οκτωβρίου και όταν έφτασε επιτέλους η μέρα, μαζί με τον πατέρα της πήγαν στο γραφείο της κυρίας Ερασμίας, της διευθύντριας της Σχολής Θηλέων που την καλωσόρισε με το ονοματεπώνυμο **ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑΡΙΒΑΞΕΒΑΝΗ**, που ξάφνιασε τη Ζωρζ γιατί ποτέ δεν το είχε ξανακούσει.

Όταν η Υπαπαντή μία υπάλληλος για όλες τις βοηθητικές δουλειές του σχολείου την οδήγησε στην τάξη της, η Ζωρζ κάθισε με την **Άλκη**, τη μαθήτριά που θα σημαδέψει όλη τη ζωή της εξαιτίας της σπάνιας φιλίας που αναπτύχθηκε μεταξύ τους. Θα γνωρίσει ακόμη την Αθηνά, την Αθηνούλα, την Αννούλα, την Ίντα, την Κική, το Ποζελάκι, την Όλγα, τη Μίνα, την Τίλδα. **Η Ζωρζ, η Άλκη, η Αθηνά και η Αννούλα θα ορκιστούν να είναι ενωμένες σε ζωή και θάνατο δηλ. Ε.Π.**

Βέβαια θα γνωρίσει και τους καθηγητές της όπως την πανέμορφη και πολυαγαπημένη της Αλεξάνδρα Κλάρα, τον Κο Καλιμάνη των Θρησκευτικών που δεν άκουγε καλά, τον Κο Κουμαράτο των Αρχαίων που ήταν μεγάλος σε ηλικία, τον Κο Παπαδόπουλο των Μαθηματικών και βέβαια το κήτος όπως αποκαλούσαν οι μαθήτρες την Κα Ερασμία μία αυστηρή διευθύντρια που ακόμα και για τις γαλότσες με τα σοκολατάκια - το δώρο που θα έκαναν στην Κα Κλάρα - τις απείλησε με τιμωρία.

Η καθημερινότητα της σχολικής ζωής θα φέρει ακόμη πιο κοντά τις 4 συμμαθήτρες, που η συγγραφέας θα προσεύχεται η χαρά της από τις αληθινές φίλες που γνώρισε να μη σβήσει ποτέ, όπως έλεγε στην

αδερφή της τη Ρενέ . Μέσα από τους τσακωμούς τους , τις διαφωνίες τους , πότε για τον αρραβωνιαστικό της Νινέτ -την αδελφή της Ζωρζ - , πότε για το ταλέντο της Ζωρζ στο θέατρο που πάντα ήθελε να γίνει ηθοποιός και τη ζήλεια που νόμιζε ότι είχε η Άλκη για κείνη , η συμφιλίωση μεταξύ τους, έστω και αν αργούσε, θα ερχόταν για να δυναμώσει την παντοτινή τους φιλία φωνάζοντας με το δικό της τρόπο **Ε . Π . – Ε . Π .** . Ακόμη και όταν χωρίς να φτάνει οι τρεις φίλες – οι τρεις σωματοφύλακες – δεν πήγαν στη γιορτή της Ζωρζ γιατί δεν τις άφηναν οι γονείς τους ή και όταν η σύγκρουσή τους λόγω του βασιλιά ή λόγω της εγγραφής της Ζωρζ στην Ε . Ο . Ν . την περίοδο της μεταξικής δικτατορίας και την τοποθέτησή της σε αρχηγό – λοχίτισσα της σχολής που θα τη φέρει σε μεγάλη κόντρα με τη δημοκρατική Άλκη , που δε ήθελε ποτέ να γίνει παιδί του Μεταξά , πάντα το Κούλι και ο Γιωργάκης θα τα ξαναέβρισκαν και θα έγραφαν με κεφαλαία γράμματα τα γράμματα της φιλίας **Ε . Π . Ε . Π .** , γιατί ούτε ο Μεταξάς ούτε καμιά στολή φαλαγγίτισσας , ούτε το γράμμα της Άλκης για την έκθεση της Ζωρζ δεν μπορούσε να τις χωρίσει .

Ύστερα το μυθιστόρημα θα συνεχιστεί με τις αναμνήσεις της αρθρογράφου από τη Γ' Γυμνασίου όπου θα φανερωθούν εκτός της αξίας της φιλίας μεταξύ των μαθητριών και αξίες όπως της αλληλεγγύης , της αγάπης , της ελευθερίας , του αλτρουισμού , της μόρφωσης , όπως επίσης και το ήθος που διέκρινε τις μαθήτριες .

Στο τέλος η κορύφωση του μυθιστορήματος θα έρθει με την απόδειξη για άλλη μια φορά της αληθινής και παντοτινής φιλίας μεταξύ της Άλκης και της Ζωρζ , όταν η Άλκη , ντυμένη τσιγγάνα αντί να πάει στον αποκριάτικο χορό του νέου της σχολείου που είχε γραφτεί με βαριά καρδιά , προτίμησε να συμπαρασταθεί στην Ζωρζ που είχε σπάσει το πόδι της .

Το συμβόλαιο φιλίας και αιώνιας αγάπης θα υπογραφεί ξανά έστω και στον κατάλευκο γύψο του σπασμένου ποδιού της Ζωρζ , για να μπορούν να πετάνε ψηλά πάνω από τα σχολεία , με βροχή ή με ήλιο ή με χιόνια . Να πετάνε , να πετάνε με τα φτερά της πραγματικής φιλίας που δε θα τελειώσει ποτέ γιατί θα δυναμώνει από το

7. Παρουσίαση των προσώπων του έργου- όσων δρουν και όσων αναφέρονται. Χαρακτηρισμός τους μέσα από τις πράξεις και τη στάση τους.

Μαθήτριες: Ζωρζ, Άλκη, Αθηνούλα, Αθηνά, Αννούλα, Τίλδα, Όλγα, Ποζελάκι, Λίλη, Μίνα, Άλμπα, Κική, Ίντα, Πόπη, Λενιώ, Ρενέ, Λένα, Μαριάννα.

Καθηγητές: Ερασμία Δελαπόρτα, Αλεξάνδρα Κλάρα, Καλιμάνης, Κουμαράτος, Παπαδόπουλος, Σωκράτης Σαρηβαξεβάνης, Τσαπαρούχα.

Γονείς παιδιών: Έμμα, Σωκράτης, γονείς της Ζωρζ , Ζιζή, Ζήνων Ζέης γονείς της Άλκης , Φωκίων Δεληβοριάς , πατέρας της Αθηνούλας

Υπαπαντή: υπάλληλος της Σχολής Θηλέων , Μπάμπης : ξάδερφος της Αθηνάς .

Ζωρζ:

12 χρονών όταν πηγαίνει στην Α΄ Γυμνασίου. Είναι σχετικά καλή μαθήτρια και αγαπά πολύ την καθηγήτριά της. Πιστεύει πολύ στη φιλία, η οποία καθορίζει τη ζωή της. Θέλει να την αγαπάνε όλες οι συμμαθήτριάς της, ακόμη και με κολακείες, γιατί νιώθει ανασφάλεια. Η ίδια τις αγαπάει και τους είναι πιστή. Θεωρεί ότι είναι η πιο όμορφη και ότι αυτό θα τη βοηθήσει να γίνει μεγάλη ηθοποιός. Γίνεται λοχίτισσα της ΕΟΝ και καμαρώνει γι' αυτό, ενώ δε φαίνεται να την ενδιαφέρουν τα πολιτικά γεγονότα που συμβαίνουν γύρω της. Είναι εχέμυθη , την εμπιστεύονται οι συμμαθήτριες της , αγωνίζεται και τις βοηθά χωρίς να σκέφτεται το προσωπικό της συμφέρον . Έχει ήθος , συμπαραστέκεται στις φίλες της και προσπαθεί να τις πείσει να έχουν πάντα στην πορεία της ζωής τους συντροφιά τις λέξεις θέληση και αισιοδοξία .

Άλκη Ζέη:

Το alter ego και η καλύτερη φίλη της Ζωρζ. Προέρχεται από προοδευτική οικογένεια, γι' αυτό και η ίδια παρουσιάζεται αρκετά προοδευτική και διαφορετική από τη φίλη της. Πολύ έξυπνη, ώριμη και καλή μαθήτρια. Όταν μεγαλώσει, θέλει να γίνει συγγραφέας. Μιλάει με

σύνεση και λέει πάντα αλήθειες που πολλές φορές πονάνε. Όταν καταλαβαίνει πως πληγώνει τις φίλες της άδικα, υποχωρεί και ζητά συγγνώμη. Ως χαρακτήρας είναι πολύ δυνατή, πειραχτήρι,

ορθολογίστρια, ουσιώδης και όχι επιφανειακή ή επιπόλαιη. Πιστεύει στην ισότητα των ανθρώπων, προβληματίζεται με όσα συμβαίνουν γύρω της, παίρνει θέση και αποκτά πολιτική άποψη αντιδρώντας με τον δικό της τρόπο στη δικτατορία του Μεταξά. Επιλέγει να επισκεφτεί την Ζωρζ ,που έχει σπάσει το πόδι της, για να της συμπαρασταθεί και δεν πηγαίνει στον αποκριάτικο χορό του σχολείου της για τον οποίο έκανε τόσα σχέδια, γράφοντας με κεφαλαία γράμματα την πραγματική έννοια της λέξης ΦΙΛΙΑ

Άννα Αξελού:

Μοναχοπαίδι, από πλούσια οικογένεια και πολυχαϊδεμένη. Είναι ήσυχη, διάφανη σαν δαντέλα, με γλυκιά ψιθυριστή φωνή. Πάντα μελετημένη στα μαθήματά της, έχει ταλέντο στη ζωγραφική και θέλει, όταν μεγαλώσει, να γίνει ζωγράφος, όπως ο πατέρας της. Είναι πιστή φίλη και αγαπά πολύ τις συμμαθήτριάς της.

Αθηνούλα Δεληβοριά:

Εσωτερική στο σχολείο. Είναι ορφανή από μητέρα και ο πατέρας της, γνωστός μεγαλοδικηγόρος, έχει ξαναπαντρευτεί και δεν ασχολείται ιδιαίτερα με τα παιδιά του. Η Αθηνούλα βρίσκει καταφύγιο και αγάπη στο σχολείο της. Είναι ιδιαίτερα καλή στην έκθεση και στα μαθηματικά, έξυπνη, με κοφτερό μυαλό, λέει λίγα και καταλαβαίνει πολλά. Ντροπαλή, λιγομίλητη και ήρεμη, δεν παραπονιέται ποτέ. Τη στενοχώρια την κρατάει μέσα της και την εκδηλώνει έντονα μόνο όταν πληγώνεται η περηφάνια της.

Αθηνά:

Η καλύτερη μαθήτριά της τάξης. Έμοιαζε με ασυρματιστή γιατί είχε τα κοτσιδάκια της κουλουριασμένα πάνω στ' αυτιά της . Νιώθει μοναξιά στο σπίτι της γιατί η μητέρα της δεν την αφήνει να βγαίνει μόνη της για να πάει στην αγαπημένη της Αννούλα . Πάντα θα υποστηρίζει πως η μόρφωση δεν αλλάζει τα αισθήματα της ψυχής .

Τίλδα:

Η Εβραία της τάξης ,πολύ καλή στα Μαθηματικά , γνώριζε γαλλικά και γερμανικά και της άρεσε η ποίηση ..

Το Ποζελάκι:

Η τραγουδίστρια της τάξης , στη μάντρα του Αττίκ ,πάντα αργοπορημένη το πρωί ,δεν θα φοιτήσει στη Β' Γυμνασίου.

Ρενέ:

Αδερφή της Ζωρζ, επειδή τη ζηλεύει λέει πως τα ιδιωτικά σχολεία γιατί είναι για τα προβληματικά ή καθυστερημένα παιδιά. Είναι αδιάφορη προς την αδερφή της και πάντα έτοιμη να της ασκήσει αυστηρή κριτική. Την πειράζει και κοροϊδεύει τους ενθουσιασμούς της Ζωρζ για το νέο της σχολείο.

Άλμπα:

Όμορφη και φρόνιμη σαν Παναγία, τα μάτια της είναι όνειρο σαν γαλάζια θάλασσα.

Λενιώ:

Η πιο όμορφη της σχολής Θηλέων- Ένα χρόνο μεγαλύτερη από την Άλκη, αδύνατη, ψηλή, αεράτη όλα πάνω της είναι ωραία. Είναι η αδερφή της Άλκης. Βρίσκεται συνέχεια σε αντιπαράθεση με την αδερφή της, την αποκαλεί κατσιασμένο γατί.

Ίντα:

Ο μπαμπάς της είναι γιατρός του αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ και για αυτό πάντα περηφανευόταν

Λένα:

Το άλλο μαθηματικό μυαλό της τάξης, δεν είναι φιλόδοξη, δεν την ενδιαφέρει η πρωτιά.

Κική:

Είχε την ιδέα του δώρου (γαλότσες) για την καθηγήτρια τους και η φαντασία της πάντα κάλπαζε.

Πόπη:

Ήθελε να φτιάξει το άγαλμα του Κολοκοτρώνη με τσίχλες.

Λίλη:

Ο μπαμπάς της είναι καθηγητής Πολυτεχνείου. Έχει τα μαλλιά της πολύ φριζέ (αφρικάνικο φριζέ).

Μίνα:

Είχε χίλια μπουκλάκια της που κάθε βράδυ πριν κοιμηθεί τα τυλίγει με κουρελάκια. Ήθελαν να την παντρέψουν οι δικοί της με ένα πλούσιο. Είχε 11 αδέρφια, 3 αγόρια και 8 κορίτσια.

Μαριάννα:

Η νέα συμμαθήτριά της στη Β΄ Γυμνασίου, ομορφούλα, αδύνατη, μικροκαμωμένη με το κεφάλι γεμάτο μπούκλες και μπουκλάκια.

Όλγα:

Το κουτορνίθι, το βούρλο της τάξης, δεν ήταν τόσο κακό κορίτσι ούτε τόσο χαζή όσο την έλεγαν οι συμμαθήτριάς της. Ήταν ράθυμη, όλα τα βαριόταν.

Κυρία (δεσποινίς) Ερασμία:

Διευθύντρια της Σχολής Θηλέων. Μοναχοκόρη, έμεινε ορφανή από μητέρα σε μικρή ηλικία. Ο πατέρας της την μεγάλωσε με μια αγάπη συχνά τυραννική. Στο σχολείο της ήταν υπεροπτική και καχύποπτη. Δεν είχε φίλες γιατί δεν ήθελε. Πολυχαϊδεμένη και κακότροπη. Στο Γυμνάσιο που διευθύνει είναι αυστηρή, απαιτεί πειθαρχία από όλους και προς τους ανωτέρους.

Αλεξάνδρα Κλάρα:

Η αγαπημένη καθηγήτριά της Ζωρζ, την αγάπησε από την πρώτη στιγμή που την είδε. Ήταν νέα και όμορφη, πάντα κοντά στις μαθήτρες γιατί έλεγε πως ένας δάσκαλος, πριν απ' όλα πρέπει να είναι φίλος των παιδιών.

Σωκράτης Σαριβαξεβάνης:

Ο πατέρας της Ζωρζ. Είναι μια ζωντανή διαφήμιση για τη Σχολή Θηλέων. Πολύ γνωστός για τα φροντιστήρια και τα συγγράμματά του. Καλός οικογενειάρχης. Η τιμιότητα και οι ηθικές αρχές τον χαρακτηρίζουν.

Καλιμάνης:

Καθηγητής Θρησκευτικών , κουφός , όχι θεόκουφος . Φτωχόμισθος .

Κουμαράτος:

Ένας αγαθός άνθρωπος και καλός καθηγητής αρχαίων – λατινικών , έμοιαζε με παππού , αγαπούσε τις μαθήτριες και σπάνια ύψωνε τη φωνή του .

Έμμα:

Η μητέρα της Ζωρζ . Είναι τόσο όμορφη κι ας μην είναι τόσο νέα ,κι ας μην έχει ξανθά μαλλιά . Η φωνή της ήταν πάντα τρυφερή , ήταν φωνή για παραμύθια ή τραγούδια που νανουρίζουν . Έθελε να μάθει τις κόρες της να είναι από μικρές ανεξάρτητες , να μην φοβούνται τον άνθρωπο , να τον εμπιστεύονται γιατί ο άνθρωπος είσαι εσύ .

Ζήνων Ζέης:

Ο πατέρας της Άλκης με ύφος πολύ αυστηρό και γατίσια μάτια , δεν είναι όμορφος ούτε ψηλός . Είναι προοδευτικός και έξυπνος

Έλλη (Ζιζή): Η μητέρα της Άλκης , ευγενική , πολύ νέα ,ψηλή και όμορφη . Είναι κοντά στις κόρες της και συμπαρίσταται στη μητέρα της Αννούλας ,όταν η μικρή αρρώστησε από μαγουλάδες .

Παπαδόπουλος:

Καθηγητής Μαθηματικών , πράος άνθρωπος , καθόλου αυστηρός , έδειχνε πάντα κατανόηση και βοηθούσε τις μαθήτριες όταν συναντούσαν δυσκολίες στο μάθημά του

Υπαπαντή:

Ήταν το κορίτσι για όλες τις δουλειές της Σχολής Θηλέων , αδύνατη , κιτρινιάρα , με μαλλιά κατσιασμένα και βλέμμα χαμένο .Είναι κόρη της μαγείρισσας που την πήρε μαζί με τη μητέρα της η κυρία Ερασμία . Κατασκόπευε τις μαθήτριες κοιμόταν και έτρωγε στη Σχολή και η μάνα της είχε το κεφάλι της ήσυχο ,μια και η κόρη της ήταν ασφαλής .

Μπάμπης:

Ξάδερφος της Αθηνάς , τρελό τον φωνάζουν για όσα κάνει ,είναι μαραγκός . Κατάφερε να ξεγελάσει την κυρία Ερασμία και να γλυτώσει τα μπουκλάκια της Μαριάννας . Ψηλός , γεροδεμένος, με σταρένιο

δέρμα , μάτια ζεστά , μελιά ή πρασινωπά , καστανόξανθο μαλλί και σγουρό . Ελεύθερο πνεύμα για την εποχή του , ένας νιοςπραματευτής , ένας περαστικός , που στη ζωή του έβαζε πρώτα τα δικά του θέλω και όχι τα πρέπει των άλλων .

8. Ιδέες που κυριαρχούν – ανάπτυξη και σχολιασμός τους

Οι ιδέες που κυριαρχούν στο μυθιστόρημα είναι η κυρίως η γνήσια και αληθινή φιλία μεταξύ των κοριτσιών , η φιλία που στηρίζεται στην αγάπη , την εκτίμηση και τον αλληλοσεβασμό , που είναι ανιδιοτελής και έχει ως στόχο την επικοινωνία και την ικανοποίηση κοινών ενδιαφερόντων . Επίσης μέσα από την σχολική καθημερινότητα κυριαρχούν η αισιοδοξία , η ανεμελιά και οι απλές χαρές της ζωής από το ιδιαίτερο κλίμα των σχολικών συναναστροφών . Τέλος η ιδέα της ελευθερίας που πηγάζει από τον εφηβικό αυθορμητισμό των μαθητριών απέναντι στην αυστηρότητα των σχολικών πλαισίων μιας πολύ αυταρχικής αγωγής και η ιδέα του αλτρουισμού και της αλληλεγγύης που χαρακτηρίζουν πάντα το Δέντρο της άδολης και αιώνιας φιλίας .

9 .Γλώσσα του έργου – παρατηρήσεις στη χρήση σχημάτων λόγου , ιδιωματισμών , διαλόγου κλπ.

Η γλώσσα είναι απλή , άμεση , φυσική . Το λεξιλόγιο είναι απλό τόσο στα αφηγηματικά όσο και στα διαλογικά μέρη . « Αυτή όλα τα διασκέδαζε , ό,τι κι αν συνέβαινε στο σχολείο» σελ . 146 , λαϊκό « Ποια μαθήτρια κάπνιζε στον καμπινέ . Η Ζωρζ τα΄ χασε εντελώς» σελ .206 .

- Χρήση παρατακτικού λόγου : «Τα θρανία έμοιαζαν με θρανία και στους τοίχους κρέμονταν οι ήρωες του 1821 , λίγο κιτρινισμένοι» αλλά και απλής υπόταξης « Την πήρε από το χέρι και την πήγε σε μία τάξη που δεν είχε τίποτε το ιδιαίτερο» σελ 15. Έτσι δίνεται έμφαση στην καθαρότητα και στη γνησιότητα των λόγων.
- Μεταφορική χρήση της γλώσσας: « Πετούσε στα ουράνια» σελ. 73.
- Ειδική ορολογία: «είναι λοχίτης της ΕΟΝ» σελ. 192.
- Χρήση παρελθοντικών χρόνων που προσδίδουν βεβαιότητα αλλά και παροντικών που προσδίδουν ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα. (έβαλε τελεία, την είχε συνεπάρει, υπερισχύει σελ. 29.
- Τα σημεία στίξης ποικίλουν. Είναι κυρίως σχολιαστικά τόσο στην αφήγηση όσο και στους διαλόγους («όχι η κυρία Ερασμία δεν

ήταν κήτος, ήταν μία θεική ύπαρξη. Ζήτω ο Ιωάννης Μεταξάς! Ζήτω η 4^η Αυγούστου!» σελ. 131, «-Για να μην γελάσω... σελ. 146»).

10. Ύφος του έργου.

Με βάση όλες τις αναφορές στη χρήση της γλώσσας το ύφος χαρακτηρίζεται απλό, χιουμοριστικό και παιγνιώδες αποδίδοντας πιο καθαρά την παιδική θέαση του κόσμου.

11. Συναισθήματα-σκέψεις που προκαλούνται στον αναγνώστη από την επαφή του με το έργο.

Το έργο προβληματίζει τον αναγνώστη σχετικά με τα γενικότερα καθημερινά προβλήματα της ζωής και ευαισθητοποιεί σε θέματα που αφορούν αξίες και ιδανικά (φιλία, ελευθερία). Η ανάγνωση γεννά συναισθήματα αλληλεγγύης, αγάπης για τον συνάνθρωπο και ανθρωπιάς με μία ταυτόχρονη αίσθηση ευχαρίστησης που δίνει ο απλός και κατανοητός λόγος. Κατά την πορεία της ανάγνωσης ανακαλούνται συναισθήματα λύπης, συμπάθειας, αδιεξόδου αλλά η γενικότερη οπτική της ανάγνωσης λυτρώνει τον αναγνώστη σαν να παρακολουθεί ζωντανά ένα θεατρικό έργο που διαδραματίζεται την ίδια ώρα πάνω στη σκηνή.

12. Γενικότερη αποτίμηση του έργου. Τελικά συμπεράσματα.

Το μυθιστόρημα αφορά ένα ευρύ κοινό. Μπορεί να προσεγγίσει όχι μόνο την παιδική ηλικία αλλά και τις μεγαλύτερες ηλικίες, αφού αναφέρεται σε έννοιες και σε βαθύτερες ιδέες όπως της φιλίας και της ελευθερίας. Το Ε.Π. διαβάζεται ευχάριστα, είναι ένας ύμνος στα νιάτα και κινείται ανάμεσα στην πραγματικότητα και την τρυφερότητα του εφηβικού ονείρου, με ένα αυθόρμητο χιούμορ. Το Ε.Π. πλουτίζει την παιδική μας λογοτεχνία αλλά συγχρόνως και την πνευματική μας κληρονομιά.